

S E N T I N Ț Ă
În numele Legii

05 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul - Petru Păun

Grefier - Alexandra Evstafiev

Cu participarea:

Procurorului - Elena Cazacov

Avocatului - Eduard Rudenco

În lipsa:

Revizuentului - *****

examinând în ședință de judecată publică cererea depusă de ***** , privind revizuirea sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 30.12.2014, a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.12.2016 și a deciziei Curții Supreme de Justiție din 14.06.2017, în cauza penală de condamnarea lui ***** în baza art. 324 alin. (3) lit. a) și art. 329 alin. (1) din Codul Penal,

a c o n s t a t a t :

1. La 02.02.2021, ***** , a depus cerere cu privire la revizuirea sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 30.12.2014, a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.12.2016 și a deciziei Curții Supreme de Justiție din 14.06.2017, în cauza penală de condamnarea lui ***** în baza art. 324 alin. (3) lit. a) și art. 329 alin. (1) din Codul Penal.
2. În motivarea cererii s-a invocat că, revizuentul a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. a) și art. 329 alin. (1) din Codul Penal și prin urmare condamnat în baza art. 84 alin (1) din Codul Penal, prin concurs de infracțiuni, prin cumunul parțial al pedepsilor aplicate la 8 (opt) ani și 6 (sase) luni închisoare, cu amenda în mărime de 1500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de demnitate publică pe un termen de 5 (cinci) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.
3. Mai invocându-se că prin sentința sus indicată revizuentul a fost achitat pe art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 191 alin. (2) lit. c), d) din Codul Penal.
4. Cauza penală conține multe falsuri și aberații, probe trunchiate și contradictorii, care după revizuent nu pot servi ca argument incontestabile pentru pronunțarea unei sentințe de condamnare.
5. Pe tot parcursul procesului penal revizuentul a pledat nevinovat. Cauza penală fiindu-i intentată datorită faptului că a refuzat să adere la partidul care a capturat statul. Datorită acestu-i refuz cauze penale i-au fost intentate și altor membrii de familie (fiului și soției).

6. Astfel, solicitându-se admiterea cererii de revizuire, emiterea unei încheieri, prin care să fie dispusă rejudecarea cauzei penale, așa cum prevede art. 460 din CPP. Drept motiv pentru aplicarea acestei legi servește hotărârea Curții Constituționale din 17.10.2019 prin care s-a declarat neconstituțional art. 329 alin. (1) CP RM. Totodată revizuentul a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.
7. **În ședința de judecată revizuentul *******, nu s-a prezentat, solicitând examinarea cauzei în lipsa sa.
8. **În ședința de judecată avocatul revizuentului ***** – Eduard Rudenco**, a solicitat admiterea cererii de revizuire pe motivele de fapt și de drept invocate în aceasta.
9. **În ședința de judecată procurorul Procuraturii Anticorupție – Elena Cazacov**, a solicita respingerea cererii de revizuire ca fiind neîntemeiată.
10. ***Audiind participanții la proces, examinând cererea de revizuire în raport cu temeiurile invocate în vederea deschiderii procedurii de revizuire, instanța de judecată ajunge la concluzia că, aceasta urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, din următoarele considerente.***
11. În conformitate cu art. 458 alin. (1)-(2) din CPP, *hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă. Dacă hotărârea judecătorească se referă la mai multe persoane sau mai multe infracțiuni, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori.*
12. În conformitate cu art. 458 alin. (3) din CPP, *revizuirea poate fi cerută în cazurile în care: 1) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei; 2) s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; 3) două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia; 4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă.*
13. În conformitate cu art. 459 alin. (1) din CPP, *revizuirea unei hotărâri de achitare, de încetare a procesului penal, precum și revizuirea unei hotărâri de condamnare pentru motivul că pedeapsa este prea ușoară sau pentru că celui condamnat trebuie aplicată legea privitoare la o infracțiune mai gravă, se pot face numai înăuntrul termenelor de prescripție a incriminării, stabilite în art.60 din Codul penal, și cel mai târziu pînă la un an de la descoperirea circumstanțelor prevăzute în art.458 alin.(3).*
14. În conformitate cu art. 460 alin. (1) din CPP, *procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond. În cazul temeiurilor prevăzute la art. 458 alin. (3) pct. 3) și 4), procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate instanței de judecată care a judecat cauza în primă instanță.*
15. În conformitate cu art. 460 alin. (2) din CPP, *cerere de revizuire poate declara: 1) oricare parte din proces, în limitele calității sale procesuale; 2) soțul și rudele apropiate ale condamnatului, chiar și după decesul acestuia.*

16. Astfel, în cadrul ședinței de judecată, cât și din materialele cauzei s-a stabilit că prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 30.12.2014, *****, a fost condamnat în baza art. 324 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu amendă în mărime de 1 500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de demnitate publică pe un termen de 4 ani, în baza art. 329 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de demnitate publică pe un termen de 1 an, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare, pe un termen de 8 ani și 6 luni, cu amendă în mărime de 1 500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de demnitate publică pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. S-a achitat ***** pe învinuirea adusă în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod Penal al R. Moldova pe motiv că, fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii. S-a achitat ***** pe învinuirea adusă în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod Penal pe motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. Totodată s-a achitat ***** pe art. 327 alin. (2) lit. b) Cod Penal deoarece, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. S-a achitat ***** pe învinuirea adusă în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod Penal al R. Moldova pe motiv că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. ***** **Gheorghe** s-a recunoscut vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(1) Cod Penal al RM și s-a încetat procesul penal în cauză, cu liberarea de răspunderea penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală. **Severin-Barac Tatiana** s-a recunoscut vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin.(1) Cod Penal al RM și s-a încetat procesul penal în cauză, cu liberarea de răspunderea penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală (f.d.32-67).
17. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22.12.2016, au fost respinse ca nefondate apelurile procurorului anticorupție, Muntean V., a avocatului Lozan O. în numele inculpatului Priguza C., a avocatului Tărsîna V. în numele inculpatei Severin-Barac T., a avocatului Antoci M. în numele inculpatei Priguza M. și a reprezentantului Primăriei or. Strășeni, Moroșanu V. A fost admis apelul suplimentar declarat de către partea acuzării, fiind dispusă casarea sentinței în privința inculpatei Priguza M., cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care aceasta a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și în temeiul art. 60 Cod penal, a fost liberată de răspunderea penală, în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală, cu încetarea procesului penal. În rest, sentința a fost menținută fără modificări (f.d.68-107)
18. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14.06.2017, s-a decis inadmisibilitatea recursul ordinar declarate de către procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, de către avocatul Antoci Maria în numele inculpatei ***** și avocatul Lozan Oleg în numele inculpaților ***** și *****, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui *****, ***** și *****, ca fiind vădit neîntemeiate.
19. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21.06.2018, s-a respins ca inadmisibil recursul în anulare declarat de avocatul Lozan Oleg în numele condamnatului *****, împotriva

deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2017, în cauza penală în privința lui ***** , cu menținerea hotărârii atacate.

20. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 17.10.2019, privind controlul constituționalității unor prevederi din art. 189 alin. (3) lit. f), 307 alin. (2) lit. c), 327 alin. (2) lit. c), 329 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și din art. 335 alin. (1/1) din Codul penal, s-a declarat neconstituțional textul „soldate cu alte urmări grave” din art. 189 alin. (3) lit. f) din Codul penal; textul „soldată cu urmări grave” din art. 307 alin. (2) lit. c) și 327 alin. (2) lit. c) din Codul penal; textul „intereselor publice sau” din art. 329 alin. (1) din Codul penal; textul „alte urmări grave” din art. 329 alin. (2) lit. b) din Codul penal; textul „acțiunile prevăzute la alin. (1), soldate cu urmări grave” din art. 335 alin. (1¹) din Codul penal.
21. Pornind de la prevederile art. 26 alin. (7) din Legea cu privire la Curtea Constituțională care statuează că hotărârile Curții Constituționale *produc efect numai pentru viitor*, instanța de judecată constată că la momentul depunerii cererii de revizuire de către revizuiant în cauză, lipsește temeiul invocat conform art.458 alin.(3) punctul 4) din Codul de procedură penală, potrivit căruia revizuirea poate fi cerută în cazul în care Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă. Or, în situația în care hotărârile Curții Constituționale produc efect numai pentru viitor, urmează că suportul legal invocat lipsea la momentul depunerii cererii de revizuire de către revizuienții în cauză.
22. Astfel, în speța dedusă judecării, instanța de judecată reține că în mod incontestabil, cadrul legal național reglementează posibilitatea revizuirii hotărârilor judecătorești în cazul în care printr-o hotărâre a Curții Constituționale a fost declarată neconstituțională o anumită prevedere legală în temeiul căreia a fost emisă hotărârea judecătorească, însă această circumstanță rezidă din obligația pozitivă a statului de a institui mecanisme interne de remediere a drepturilor fundamentale încălcate.
23. Totuși Curtea Constituțională, prin hotărârea nr. 21 din 01.10.2018 pentru controlul constituționalității art. 458 alin. (3) pct. 4) din CPP, a impus anumite restricții de aplicabilitate a prevederilor privind revizuirea procesului penal în acest temei. Astfel, potrivit pct. 2 din dispozitivul hotărârii Curții Constituționale nr. 21 din 01.10.2018, s-a recunoscut constituțional art. 458 alin. (3) pct. 4) din CPP, în măsura în care revizuirea va putea fi solicitată, în baza hotărârii de declarare a neconstituționalității unei prevederi legale aplicate în cauză, doar dacă hotărârea Curții în mod expres conține o asemenea mențiune.
24. În același timp, Curtea menționează că, retroactivitatea în sine poate genera consecințe imprevizibile dacă nu este moderată de anumite condiții prevăzute de lege sau de jurisprudență. Din acest considerent, efectul retroactiv al hotărârilor Curții trebuie să funcționeze sub un control amănunțit.
25. Conform pct. 49 din hotărârea Curții Constituționale nr. 21 din 01.10.2018 pentru controlul constituționalității art. 458 alin. (3) pct. 4) CPP, Curtea a reținut că, din perspectiva art. 7 din Constituție, hotărârile Curții Constituționale nu pot retroactiva în mod automat, ci pot retroactiva doar dacă Curtea Constituțională menționează expres acest fapt. În caz contrar, hotărârea Curții este aplicabilă doar pentru viitor.

26. Conform pct. 64 din hotărârea Curții Constituționale nr. 21 din 01.10.2018, atunci când va declara neconstituțională o prevedere legală, fie prin exercitarea controlului de constituționalitate, fie pe calea excepției de neconstituționalitate, având în vedere efectele pe care le poate produce hotărârea în discuție, Curtea va stabili expres în dispozitivul hotărârii dacă poate fi solicitată revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile, și dacă este necesar, va menționa perioada pentru care hotărârea sa retroactivează și termenul solicitării revizurii. În caz contrar va fi aplicat principiul acțiunii pentru viitor a hotărârilor sale (pct.64).
27. Așadar, instanța de judecată, conchide că pentru a putea face uz de excepția de la principiul neretroactivității legii, primordial este necesar de a vedea dacă hotărârea Curții Constituționale care a admis excepția de neconstituționalitate a unei norme în temeiul căruia persoana a fost condamnată, conține în mod expres mențiunea privind posibilitatea solicitării revizurii.
28. La fel instanța de judecată reține că potrivit jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului la o parte a moștenirii comune a Statelor contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cauza Roșea v. Moldova, nr. 6267/02, § 24, 22 martie 2005). Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata* (a se vedea Brumărescu v. Romania, § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.
29. Ca urmare a examinării argumentelor expuse în cererile de revizuire a procesului penal, instanța le consideră ca fiind nefondate și neaplicabile cazului cercetat așa cum, în corespundere cu Hotărârea Curții Constituționale nr.21 din 01.10.2018 „pentru controlul constituționalității articolului 458 alin.(3) pct.4) din Codul de procedură penală” (revizuirea procesului penal), Curtea a indicat explicit că, hotărârile Curții Constituționale produc efecte doar pentru viitor, totodată specificând expres că „Toate hotărârile judecătorești bazate pe norma declarată neconstituțională rămân intacte, fiind guvernate de principiul *res judicata*. Pe de altă parte, din momentul adoptării hotărârii Curții, norma declarată neconstituțională dispare din fondul activ al legislației și, prin urmare, nu poate fi aplicată în cazurile care pot apărea deja după adoptarea hotărârii în discuție. În această situație, există un echilibru abstract între principiul certitudinii juridice și principiul legalității. Primul principiu domină trecutul, iar cel de-al doilea decide viitorul.”
30. *Per contrario*, Curtea a notat că, retroactivitatea poate genera consecințe imprevizibile dacă nu este moderată de anumite condiții prevăzute de lege sau de jurisprudență.
31. Din acest considerent, efectul retroactiv al hotărârilor Curții trebuie să funcționeze sub un control amănunțit. În acest sens, Curtea a reținut că, „din perspectiva articolului 7 din Constituție, hotărârile Curții Constituționale nu pot retroactiva în mod automat, ci pot

- retroactiva doar dacă Curtea Constituțională menționează expres acest fapt, în caz contrar, hotărârea Curții este aplicabilă doar pentru viitor ”.
32. Suplimentar, în motivarea aceleiași Hotărâri cu nr.21 din 01.10.2018, Curtea a specificat că anume pentru a preveni o practică neuniformă, fie încălcarea drepturilor și a libertăților fundamentale sau, *in extremis*, pentru a evita nerespectarea hotărârilor sale, Curtea reține următoarele: Atunci când va declara neconstituțională o anumită prevedere legală, fie prin exercitarea controlului de constituționalitate, fie pe calea excepției de neconstituționalitate, având în vedere efectele pe care le poate produce hotărârea în discuție, Curtea va stabili expres în dispozitivul hotărârii dacă poate fi solicitată revizuirea hotărârii judecătorești irevocabile și, dacă este necesar, va menționa perioada pentru care hotărârea sa retroactivează și termenul de solicitare a revizuirii, în caz contrar, va fi aplicat principiul acțiunii pentru viitor a hotărârii sale
 33. Așadar, Curtea reține că articolul 458 alin.(3) pct.4) din Codul de procedură penală este conform cu art. 7 din Constituție în măsura în care revizuirea va putea fi solicitată, în baza hotărârii de declarare a neconstituționalității unei prevederi legale aplicate în cauză, doar dacă hotărârea Curții conține în mod expres o asemenea mențiune.”
 34. Totodată, instanța menționează că potrivit art. 22 din Constituție, nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, *în momentul comiterii*, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.
 35. În acest sens urmează de menționat că sentința de condamnare a lui ***** a rămas definitivă și irevocabilă până la adoptarea hotărârii Curții constituționale prin care a fost declarat neconstituțional textul „soldate cu alte urmări grave” din art. 189 alin. (3) lit. f) din Codul penal; textul „soldată cu urmări grave” din art. 307 alin. (2) lit. c) și art. 327 alin. (2) lit. c) din Codul penal; textul „intereselor publice sau” din art. 329 alin. (1) din Codul penal; textul „alte urmări grave” din art. 329 alin. (2) lit. b) din Codul penal; textul „acțiunile prevăzute la alin. (1), soldate cu urmări grave” din art. 335 alin. (1/1) din Codul penal, astfel fiind respectat cu strictețe principiul condamnării persoanei pentru acțiunile care constituia la momentul comiterii un act delictuos.
 36. Tot în această ordine de idei, instanța de judecată reține că o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă se bucură de autoritatea lucrului judecat, astfel încât un litigiu soluționat nu mai poate, de principiu, să formeze obiectul unui nou proces, cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți.
 37. Instanța de judecată mai reține că cazurile de revizuire trebuie apreciate în mod obiectiv și exhaustiv, astfel încât nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Instanțele care se pronunță asupra revizuirii trebuie să-și exercite competența pentru a corecta erorile judiciare, omisiunile justiției și asigura respectarea drepturilor și libertăților fundamentale, dar nu pentru a efectua o nouă examinare (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 16 din 25 iunie 2013, § 61).
 38. Astfel, în baza celor expuse supra instanța statuează, că în speța dată, nu sunt întrunite condițiile obligatorii pentru deschiderea procedurii de revizuire.

39. Prin urmare, analizând argumentele invocate în cererea de revizuire, se constată inexistența motivelor de drept care ar permite o nouă judecată, căci finalitatea revizuirii constă în înlăturarea erorii juridice și deduceri în fața justiției a unui material probator cu totul inedit sau cel puțin necunoscut instanței, care să permită cunoașterea erorii juridice și lichidarea ei.
40. În aceste circumstanțe, instanța de judecată apreciază lipsa condițiilor necesare a fi întrunite, în vederea redeschiderii procedurilor judiciare în temeiurile invocate, fapt care justifică concluzia privind respingerea cererii înaintate.
41. În baza celor expuse și în conformitate cu art. art. 384, 400, 460, 462, 465 din Codul de procedură penală, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Cererea depusă de *****, privind revizuirea sentinței Judecătoriai Chișinău (sediul Ciocana) din 30.12.2014, a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22.12.2016 și a deciziei Curții Supreme de Justiție din 14.06.2017, în cauza penală de condamnarea lui ***** în baza art. 324 alin. (3) lit. a) și art. 329 alin. (1) din Codul Penal, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Sentința cu drept de recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriai Chișinău (sediul Buiucani).

**Președintele ședinței,
judecătorul**

Petru PĂUN